

22.4.2024

Maa- ja metsätalousministeriö

kirjaamo@mmm.fi

PL 30

00023 Valtioneuvosto

Viite: Luonnos valtioneuvoston asetukseksi Napapiirin retkeilyalueen perustamisesta

Asianhallintanumero: VN/1088/2024

Suomen Latu ry:n lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi Napapiirin retkeilyalueen perustamiseksi

Suomen Latu kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi Napapiirin retkeilyalueen perustamiseksi. Suomen Latu on Suomen suurin ulkoilujärjestö, jossa on 176 jäsenyhdistystä ja yli 90 000 jäsentä. Strategiamme visiona on, että kaikki löytävät mielekkään tavan ulkoilla ja nauttia luonnosta.

Suomalaiset ulkoilevat ja nauttivat luonnosta erittäin suurin joukoin: Luonnonvarakeskuksen (Luke) vuonna 2022 julkaistun ulkoilututkimuksen (LVVI3) mukaan suomalaisesta aikuisväestöstä (15–80-vuotiaista) 96 prosenttia harrastaa ulkoilua. Ulkoilua harrastetaan keskimäärin 3,5 kertaa viikossa tarkoittaen jopa 740 miljoonaa virkistyskertaa vuodessa. Kun tämä harrastuskertojen määrä laajennetaan koko Suomen väestöön, puhutaan jopa miljardista ulkoilukerrasta vuosittain.

Suomi on uusimman syksyllä 2022 julkaistun EU:n liikuntabarometrin mukaan EU-maiden ulkoilevin ja samalla myös liikkuvin kansa. Ulkoilulle kysyntää riittää, mihin tulee vastata laadukkailla ja saavutettavilla ulkoilualueilla ja ulkoilun olosuhteilla. Tämä koskee myös Metsähallituksen maankäyttöä.

Toteamme lausuntomme aluksi, että Suomen Latu näkee Napapiirin retkeilyalueen perustamisen erittäin myönteisenä asiana.

Suomen Latu tukee ja edistää sitä, että Suomeen saadaan lisää valtion retkeilyalueita. Valtion retkeilyalueilla on mahdollista edistää luonnonsuojelualueita laajemmin monipuolista ulkoilua samalla luonnon monimuotoisuudesta huolehtien. Näin siksi, että valtion retkeilyalueilla luonnon virkistyskäytön edistäminen on toiminnan päätarkoitus, missä virkistyskäyttöä edistävät vastuullisesti toteutetut rakenteet, reitit ja metsienkäsittely ovat mahdollisia. Luonnoksessa valtioneuvoston asetuksessa Napapiirin retkeilyalueen perustamiseksi todetaankin:

22.4.2024

Napapiirin retkeilyalueen tarkoituksena on tarjota alueen käyttäjille monipuolisesti retkeilyn, luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun mahdollisuuksia perustuen Metsähallituksen ja yritysten tarjoamiin monipuolisiin palveluihin.

Sekä:

Retkeilyalueen metsienkäsittelyn ensisijaisena tavoitteena on virkistyskäytön edellytyksien edistäminen, luonnon monimuotoisuuden lisääminen ja maisemista huolehtiminen. Alueen nykyiset porotalous-, metsästys-, kalastus- ja opetusikäyttö jatkuvat ennallaan.

Kun samalla alueella on sekä retkeilyalue että siihen rajoittuvia luonnonsuojelualueita, on panostettava koko alueelle luotavaan selkeään käyttäjille suunnattuun toiminnan ohjeistukseen. Alueiden järjestyssääntöjen tulee olla käyttäjille selkeitä; käyttäjille tulee olla selvää, mitä alueella saa ja mitä ei saa tehdä. Siksikin on tärkeää, että retkeilyalueeseen rajoittuvat luonnonsuojelualueet luetaan mukaan samaan toiminnalliseen kokonaisuuteen, jota hoidetaan käyttäjille päin mahdollisimman yhtenäisenä kokonaisuutena. Samoin on hyvä, että luonnonsuojelualueiden suunnittelutarpeet huomioidaan retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Suomen Latu tukee esitettyä uudenlaista valtion retkeilyalue -mallia, missä yritystoiminta mahdollistetaan retkeilyalueilla entistä vahvemmin. Hyvillä yritysten tarjoamilla palveluilla on mahdollista houkutella useampia ulkoilemaan. Samalla Metsähallituksen tulee huolehtia riittävästä resursseista kaikille avoimiin ja maksuttomiin ulkoilua tukeviin ja mahdollistaviin rakenteisiin.

Korostamme yhdistysten roolia ja merkitystä palvelujen tuottajina, joten esitämme asetusluonnoksen 2 §:n toisen momentin ensimmäiseen lauseeseen seuraavaa lisäystä (lisäyksesitys vihreällä):

Yritysten ja rekisteröityjen yhdistysten tarjoamiin virkistyskäyttöä ja luontomatkailua tukeviin palveluihin liittyen alueella voi olla myös yksityisessä omistuksessa olevia rakennuksia ja palvelurakenteita. Näiden tulee tukea alueen perustamistarkoitusta.

Suomen Latu ja jäsenyhdistyksemme olemme mielellämme mukana antamassa oman panoksemme Napapiirin retkeilyalueelle aikanaan laadittavaan hoito- ja käyttösuunnitelmaan.

Suomen Ladun puolesta,

Eki Karlsson
toiminnanjohtaja